

BASIN BÜLTENİ

9 Haziran 2023

Borsa İstanbul 2022 yılında dünyada en fazla kazandıran borsa oldu

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan “Türkiye Sermaye Piyasası 2022” raporuna göre, Borsa İstanbul, dünyadaki organize borsalar arasında 2022 yılında, dolar bazında yüzde 105 ile en fazla getiriye sağlayan borsa oldu. Rapor, Borsa İstanbul’un rekor getiri sağladığı 2022 yılında dünya genelinde 91 borsadan, 70’inin yılı kayıpla tamamladığını ortaya koydu.

Küresel enflasyonda artış, gelişmiş ülke merkez bankalarının güçlü parasal sıkılaştırma adımları, artan resesyon endişeleri ve jeopolitik riskler nedeniyle dünya genelinde borsa getirilerinin negatif olduğu 2022 yılında, Borsa İstanbul, getiri şampiyonu oldu. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği’nin (TSPB) “Türkiye Sermaye Piyasası 2022” raporuna göre, 2022 yılında dünyada borsalara kote olan şirketlerin toplam piyasa değeri yüzde 18 azalarak 101 trilyon dolara gerilerken, Borsa İstanbul, dolar bazında yüzde 105 oranında artışla, organize borsalar arasında en fazla getiriye sağlayan borsa oldu.

91 borsadan 70’i 2022’yi kayıpla tamamladı

“Türkiye Sermaye Piyasası 2022” raporuna göre, 23 gelişmiş ve 24 gelişmekte olan ülkenin büyük ve orta ölçekli şirketlerinin performansını yansıtan MSCI ACWI Endeksi, 2022 yılını dolar bazında yüzde 18, MSCI Gelişen Piyasalar Endeksi ise yüzde 20 kayıpla tamamladı. “Türkiye Sermaye Piyasası 2022” raporu, 91 borsadan sadece 21’inin pozitif getiri sağladığı 2022 yılında, 70 borsanın yılı kayıpla tamamladığını ortaya koydu.

Ana endeks verilerine göre, 2022 yılında organize borsalar arasında dolar cinsinden en fazla getiriye sağlayan ikinci borsa yüzde 79 ile Zimbabve olurken, Arjantin Borsası yüzde 40 getiri ile üçüncü, Şili Borsası ise yüzde 27 oranındaki getiri ile dördüncü oldu. En fazla kayıp yaşanan 10 borsanın; 4’ünün Afrika, 4’ünün Asya ülkeleri borsaları, birinin ABD, diğerinin ise Polonya Borsası olduğunun belirtildiği raporda, Sri Lanka, Gana, ABD ve Tayvan’da borsa endekslerinin dolar bazında yüzde 30’ları aşan kayıplarla 2022 yılını tamamladığı vurgulandı.

Dünyada borsaların piyasa değeri 101 trilyon dolara geriledi

“Türkiye Sermaye Piyasası 2022” raporunda, verisi incelenen 83 borsaya ilişkin kote şirketlerin toplam piyasa değerinin, 2022 yılında bir önceki yılsonuna göre yüzde 18 azalarak 101 trilyon dolara gerilediği belirtildi. TSPB’nin Dünya Borsalar Federasyonu verilerinden yararlanarak yaptığı analizde, 2022 yılında dünya borsalarındaki toplam piyasa değerindeki azalışın yarısının ABD borsalarından geldiği ifade edildi. Raporda, 2022 yılında piyasa değeri açısından; New York Borsası (NYSE) bir

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Büyükdere Caddesi
No.173 1. Levent Plaza
A Blok Kat:4 34394
Levent / İstanbul

+90 212 280 8567
+90 212 280 8589
info@tspb.org.tr
www.tspb.org.tr

önceki yıla göre yüzde 13, Nasdaq OMX ise yüzde 33 değer kaybetti. Yaşanan kayıpların etkisiyle 2022 yılı sonunda, piyasa değeri 40 trilyon dolara gerileyen ABD borsalarındaki (New York ve Nasdaq OMX) şirketlerin, dünya borsalarından aldıkları pay da yüzde 39,6'ya geriledi. 2021 yılında ABD borsalarındaki şirketler, 52 trilyon dolarlık piyasa değeri ile dünya borsalarının toplam piyasa değerinin yüzde 41'ine sahipti. 6 trilyon dolar piyasa değeri ile Avrupa'nın en büyüğü olan ve Hollanda, Belçika, Fransa, Portekiz, Norveç, İtalya Borsalarını içeren Euronext Borsa ile Uzak Doğu blokunda yer alan Japonya, Çin, Hong Kong ve Şenzen borsaları, piyasa değeri itibarıyla ABD borsalarının ardından gelerek, dünya borsalarındaki toplam piyasa değerinin yüzde 26'sını oluşturdu" denildi.

New York Borsası 24 trilyon dolar piyasa değeri ile dünyanın en değerli borsası

Rapora göre, New York Borsası 24 trilyon doları aşan piyasa değeri ile 2022 yılında dünyanın en değerli borsası olma unvanını korudu. Nasdaq OMX 16.2 trilyon dolar ile ikinci sırada, Şanghay 6.7 trilyon dolar piyasa değeriyle üçüncü sırada yer aldı. Raporda, 2022 yılında piyasa değeri yüzde 18 düşerek 3.1 trilyon dolara gerileyen Londra Borsası Grubu'nun bir önceki yıla göre iki basamak gerileyerek 2022 yılında dünya borsaları sıralamasında dokuzuncu sıraya düştüğüne dikkat çekildi. Borsa İstanbul ise önceki yıla göre 8 sıra yükselerek 330 milyar dolar piyasa değeri ile 2022 yılında 30'uncu sırada yer aldı.

2022 yılı sonunda dünya borsalarının toplam piyasa değerinin ilgili ülkelerdeki GSYH'ya oranının yüzde 61 olduğunun belirtildiği raporda, Hong Kong borsasının piyasa değeri itibarıyla milli gelirinin 12 katı büyüklüğüne sahip olduğuna dikkat çekildi. Dolar bazında hesaplandığında 2022 yılında Borsa İstanbul'un piyasa değerinin ise bir önceki yıla kıyasla 19 puan artarak Türkiye GSYH'sının yüzde 36'sına ulaştığı vurgulandı.

Dünyada Borsalara kote şirket sayısı 57 bine yaklaştı

Raporda, 2022 sonu itibarıyla dünyada yatırım fonları ve holdingler hariç 87 borsaya kote olan yerli, yabancı şirket sayısının 56 bin 807 olduğu belirtildi. İncelenen borsalar arasında 6 bin 655 şirketle en fazla şirketin kote olduğu borsa Hindistan Bombay olurken, 3 bin 871 şirketle Japonya Borsası ikinci, 3 bin 688 şirketle Nasdaq OMX üçüncü sırada yer aldı. Raporda, kote olan şirket sayısı bakımından ilk 10'da yer alan borsaların dünyadaki borsaya kote olan şirketlerin yüzde 57'sine sahip olduğu belirtildi. Menkul kıymet yatırım ortaklıkları ve borsa yatırım fonları hariç, 462 şirketin kote olduğu Borsa İstanbul ise 87 borsa arasında bir önceki yıla göre iki sıra yükselerek 2022 yılı sonunda 28'inci sıraya çıktı.

2022 yılında 87 borsa arasında 865 şirket ile Nasdaq OMX en fazla yabancı şirketin kote olduğu borsa oldu. İlk 10 sıralamasında yer almayan Viyana Borsası'na kote olan şirketlerin yüzde 92'si, Lüksemburg'a kote olan şirketlerin ise yüzde 78'i yabancı şirketlerden oluşuyor.

Dünyada pay senedi işlem hacmi 203 trilyon dolara geriledi

TSPB'nin "Türkiye Sermaye Piyasası 2022" raporuna göre Dünya Borsalar Federasyonu verileri üzerinden yaptığı derlemeler uyarınca, 2022 yılında dünyada pay senedi işlem hacmi bir önceki yıla kıyasla yüzde 6 azalarak 203 trilyon dolara geriledi. İşlem hacmi sıralamasında, 75.2 trilyon dolar işlem hacmi ile Nasdaq OMX ilk sırada yer alırken, 30.3 trilyon dolar hacimle New York Borsası ikinci, 19.1 trilyon dolar hacimle Şenzen Borsası ise üçüncü sırada yer aldı. İşlem hacmi büyüklüğü itibarıyla ilk 10 arasında yer alan borsalardan 2022 yılında işlem hacminin en fazla arttığı borsa ise yüzde 29 ile CBOE Avrupa Borsası oldu. Borsa İstanbul pay senedi işlem hacminde, dünya pay senedi işlem hacminin aksine önemli artış yaşandı. Borsa İstanbul pay senedi işlem hacmi, artan yerli yatırımcı ilgisiyle bir önceki yıla kıyasla dolar bazında yüzde 23 artarak 2022 sonunda 975 milyar liraya çıktı. Bu artışla dünya borsaları pay senedi işlem hacmi sıralamasında Borsa İstanbul, bir önceki yıla göre bir basamak yükselerek 2022 yılını 19'uncu sırada tamamladı.

Küresel yatırım fonları 60 trilyon dolara geriledi

TSPB'nin, ABD Yatırım Kuruluşları Enstitüsü'nün (Investment Company Institute) 46 ülkeyi kapsayan verilerinden derlediği "Türkiye Sermaye Piyasası 2022" raporuna göre, dünyadaki yatırım fonlarının toplam büyüklüğü borsa endekslerindeki düşüşe paralel olarak 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 15 azalarak 60 trilyon dolara geriledi. Raporda, ABD'nin 29 trilyon dolarlık yatırım fonu portföyü ile dünya sıralamasında ilk sırada yer aldığı ve dünyadaki yatırım fonu büyüklüğünün yüzde 48'ini oluşturduğu belirtildi. TSPB'nin "Türkiye Sermaye Piyasası 2022" raporunda yatırım fonlarına ilişkin şu ifadeler yer aldı: "Vergi ve operasyonel alanlarda sunduğu olanaklardan dolayı yatırım fonu ve yatırım ortaklığı gibi yatırım kuruluşlarının küresel merkezi konumunda olan Lüksemburg'un, 2022

yılında milli geliri 82 milyar dolar iken, yatırım fonu büyüklüğü bir önceki yıla kıyasla yüzde 18 küçülmesine rağmen 5.4 trilyon dolar oldu. Benzer şekilde sunduğu fırsatlar ile kolektif yatırım şirketlerinin alternatif merkezi haline gelmeyi hedefleyen İrlanda'nın yatırım fonları portföyü bir önceki yıla göre yüzde 15 gerilemesine rağmen 3.9 trilyon dolarlık portföy büyüklüğü ile dünyada üçüncü sırada yer aldı."

Raporda, Türkiye'nin yatırım fonu portföyünün 2022 yılında dolar bazında yüzde 79 oranında arttığına dikkat çekildi. Türkiye 36 milyar dolar olan yatırım fonu büyüklüğü ile dünya sıralamasında dört basamak yükselerek 31'inci sıraya çıktı. Bu büyümeye rağmen Türkiye'de yatırım fonlarının milli gelire oranı ortalamanın çok altında kalıyor. İncelenen 46 ülkenin yatırım fonlarının milli gelire oranının ortalama yüzde 70 olduğunun belirtildiği raporda, Türkiye'de son yıllarda sağlanan büyümeye rağmen bu oranın sadece yüzde 4 olduğuna dikkat çekildi.

Detaylı Bilgi için:

https://tspb.org.tr/wp-content/uploads/2023/05/Turkiye_Sermaye_Piyasasi_2022.pdf

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu öz düzenleyici bir meslek kuruluşudur.